

Nr 5

Utlåtande i anledning av motioner om arbetsgivares uppgifts- och uppbördsskyldighet m. m.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 740 av herrar *Stefanson* och *Åkerlund* samt II: 945 av herr *Nordgren m. fl.* hemställes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga om att den av 1965 års riksdag beslutade utredningen beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppbördsskyldigheter som av det allmänna ålägges företagen omgående tillsättes, så att de förslag utredningen kan komma fram till kan föreläggas 1968 års höstriksdag, samt att utredning och förslag till bestämmelser genom vilka arbetsgivare medges rätt till ersättning för de uppbörds- och uppgiftsskyldigheter till det allmänna, vilka för närvarande icke är ersättningsgrundande, framlägges.

I motionerna anföres, att arbetsgivarnas uppbördsskyldighet innebär att ett företag årligen för enbart källskatt, ATP-avgift och allmän varuskatt har att till staten erlägga avgifter vid sjutton olika tillfällen. Härtill kommer inbetalning av eventuell restskatt samt punktskatt. Det åligger vidare arbetsgivare att för statens räkning verkställa införsel å lön när sådant beslut finnes. På företagen ankommer också att till olika myndigheter lämna uppgifter om bl. a. anställda, löner, sysselsättning och omsättning.

Motionärerna anför vidare: Fullgörandet av dessa lagstadgade skyldigheter innebär för företagen ett både tidsödande och kostnadskrävande arbete, speciellt för de mindre företagen. För närvarande erhåller företagarna en viss ersättning för uppbörd av allmän varuskatt, men för övriga uppgifter utgår ingen ersättning. Frågan om sådan ersättning har vid olika tillfällen behandlats av riksdagen liksom frågan om uppgiftsskyldigheten i övrigt.

Sålunda anhöll riksdagen år 1965 i skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppbördsskyldigheter som av det allmänna ålägges företagen. Kungl. Maj:t har ännu ej tillsatt någon utredning.

Förslag föreligger om att fr. o. m. 1969 ersätta den allmänna varuskatten med en mervärdeskatt. Övergången till mervärdeskatt medför att uppgifts- och uppbördsskyldigheterna blir mer betungande. Uppbörden och redovisningen torde komma att medföra avsevärt merarbete för än flera skattskyldiga företag. Den ökade arbetsbelastningen kommer att bli förhållandevis mer betungande för de mindre företagen än för de stora företagen. Försla-

get om mervärdeskatt innebär att ersättning ej skall utgå till de skattskyldiga för deras arbete med uppbörden och redovisningen av mervärdeskatten. Det förhållandet att arbetet med redovisningen torde komma att bli mer omfattande och mera komplicerat än för närvarande borde motivera en högre kostnadsersättning än den som nu utgår för arbetet med den allmänna varuskatten. Större delen av det övriga mycket betungande arbetet med att lämna uppgifter är slutligen av betydelse endast för staten och icke för företagen.

Utskottet

Motioner med likartade motiveringar och yrkanden som de nu föreliggande har årligen sedan år 1960 prövats av riksdagen. Åren 1960—1964 samt år 1966 och 1967 har riksdagen icke funnit skäl bifalla motionsförslagen. 1965 års riksdag har på förslag av allmänna beredningsutskottet (utlåtande nr 30/1965) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om utredning beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppbördsskyldigheter som av det allmänna ålägges företagen.

Frågan om en sådan utredning är fortfarande under prövning av Kungl. Maj:t. Utskottet finner angeläget att en utredning kommer till stånd och förutsätter att så kommer att ske utan onödig tidsutdräkt. Utskottet finner f. n. icke påkallat med någon förnyad framställning i denna fråga.

Utskottet har tidigare anfört, att företagarnas skyldighet att lämna uppgifter i princip inte avviker från den uppgiftsskyldighet som i dagens samhälle åvilar varje medborgare utan att ersättning härför utgår. Utskottet har vidare erinrat om att ersättning hittills utgått för uppbörd av varuskatt med icke ringa belopp. Slutligen har utskottet framhållit att även i fråga om källskatten en viss ersättning kan sägas utgå genom att företagen under viss tid äger disponera och tillgodogöra sig ränta å innehållna skattemedel.

Sedan riksdagen senast behandlade frågan har utredningen angående indirekta skatter och socialförsäkringsavgifter i oktober 1967 avgivit betänkande med förslag till en allmän omsättningsskatt enligt mervärdeprincipen (stencil Fi 1967: 10), vilken skulle träda i stället för den allmänna varuskatten. Enligt vad utskottet erfarit kommer förslag om sådan skatt att framläggas för årets riksdag. Därvid kan frågan om ersättning till företagen för uppbörd av skatt komma att behandlas. Utskottet anser det vara lämpligast att denna fråga prövas samtidigt med skattefrågan i dess helhet.

Vad gäller frågan i övrigt om ersättning till företagen för deras uppgiftsskyldigheter eller för uppbörd av skatt har inte förekommit något som ger anledning till att ändra riksdagens uppfattning att sådan ersättning ej bör utgå.

Utskottet får därför hemställa,

att de likalydande motionerna I: 740 och II: 945 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 14 februari 1968

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller (s)*, Oscar Carlsson (s), Helge Karlsson (s), Karl Pettersson (s), fru Hultell (h), herrar Kilsmo (fp), Ernst Olsson (cp)*, fru Landberg (s), fru Diesen (h), herr Ove Karlsson (s), fru Nilsson (cp) och herr Blom (fp)*;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm (s), herr Skoglösa (cp)*, fru Jäderberg (s), herrar Lundmark (s), Haglund (s)*, Rimås (fp)*, Wikner (s), Larsson i Borrby (cp), Nilsson i Bästekille (h), Nordgren (h), Andersson i Örebro (fp) och Hugosson (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av fru Hultell (h), herrar Kilsmo (fp), Ernst Olsson (cp), fru Diesen (h), fru Nilsson (cp), herrar Blom (fp), Skoglösa (cp), Rimås (fp), Larsson i Borrby (cp), Nilsson i Bästekille (h), Nordgren (h) och Andersson i Örebro (fp), vilka ansett att utskottet bort anföra och hemställa följande.

Motioner med etc. — — — (= utskottet i första stycket) — — — företagen.

Det arbete som erfordras för att fullgöra samtliga lagstadgade uppgifts- och uppbördsskyldigheter är både tidsödande och kostnadskrävande. Detta gäller speciellt mindre företag där företagsledningen ofta aktivt deltar i produktionen och vilka inte alltid kan avdela särskild arbetskraft för kamerala ändamål. Semesterlagen medför att företag ofta helt stänger under juli månad. Inbetalningen av källskatt och allmän varuskatt denna månad innebär därför att vederbörande företagsledare eller för ändamålet anställd personal får avbryta sin semester eller att extra personal måste anställas med åtföljande besvär och ökade kostnader för företagen.

1965 års riksdag anhöll i skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppbördsskyldigheter som av det allmänna åläggs företagen.

Nämnda skrivelse 261/1965 har ännu inte effektuerats av departementet. Möjligheterna till rationalisering och förenkling har länge varit önskvärda. Det är därför mycket angeläget att den av riksdagen beslutade utredningen tillsättes och påskyndas.

För uppbörd av allmän varuskatt erhåller företagare viss ersättning, men i fråga om övriga ålägganden, som i många fall är mer betungande, utgår ingen som helst ersättning.

I motionerna har tagits upp frågan om ersättning till företagen för det merarbete och övrigt ansvarsfullt uppbördsarbete som det allmänna ålägger företagen. Såväl uppbördsarbetet som uppgiftslämnandet är framför allt av intresse för det allmänna. Staten beställer eller »köper» tjänster av de enskilda företagen. Rent principiellt synes det riktigt att ersättning skall lämnas för detta arbete. Som ovan nämnts har en sådan ordning godtagits av riksdagen vad gäller den allmänna varuskatten. Arbetet med och ansvaret för det övriga uppbördsarbetet och uppgiftslämnandet är lika betungande, varför det synes utskottet skäligt att ersättning utgår även härför.

Utredning och förslag i frågan synes utskottet nu än mer angeläget, när förslag väntas föreläggas riksdagen om att fr. o. m. 1969 ersätta den allmänna varuskatten med en mervärdeskatt. Övergången till mervärdeskatt medför att uppgifts- och uppbördsskyldigheterna blir än mer betungande genom det mer invecklade redovisningssystem denna skatteform förutsätter. Förslaget om mervärdeskatt väntas dessutom medföra en helt ny uppgift för företagarna, nämligen en särskild arbetsgivaravgift, som i ett redan bekymmersamt konjunkturläge kommer att öka såväl varupriserna som företagens uppbörds- och redovisningsskyldigheter.

I utredningens förslag om mervärdeskatt har ej föreslagits att ersättning — liksom vid nuvarande allmän varuskatt — skall utgå till de skattskyldiga för deras arbete med uppbörden och redovisningen av mervärdeskatten. Utredningens ställningstagande i denna fråga innebär ett frångående av det av riksdagen fattade beslutet om kostnadsersättning för företagens arbete med uppbörd och redovisning av varuskatten. Det förhållandet att arbetet med redovisningen torde komma att bli mer omfattande och mera komplicerat än för närvarande borde i stället motivera en högre kostnadsersättning än den som nu utgår för arbetet med den allmänna varuskatten. Arten och omfånget av det övriga uppgiftslämnandet kvarstår.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 740 och II: 945 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att den av 1965 års riksdag beslutade utredningen beträffande samordning och förenkling av de uppgifts- och uppbördsskyldigheter som av det allmänna ålägges företagen omgående tillsättes, så att de förslag utredningen kan komma fram till kan föreläggas 1968 års höstriksdag, samt

att utredning och förslag till bestämmelser genom vilka arbetsgivare medges rätt till ersättning för de uppbörds- och uppgiftsskyldigheter till det allmänna, vilka för närvarande icke är ersättningsgrundande, framlägges.